

Hosszú áldás, rövid áldás

Mózes Katalin *Múló idő* című kiállítása

Izraeli Kulturális Központ, 2016. VIII. 16. – IX. 7.

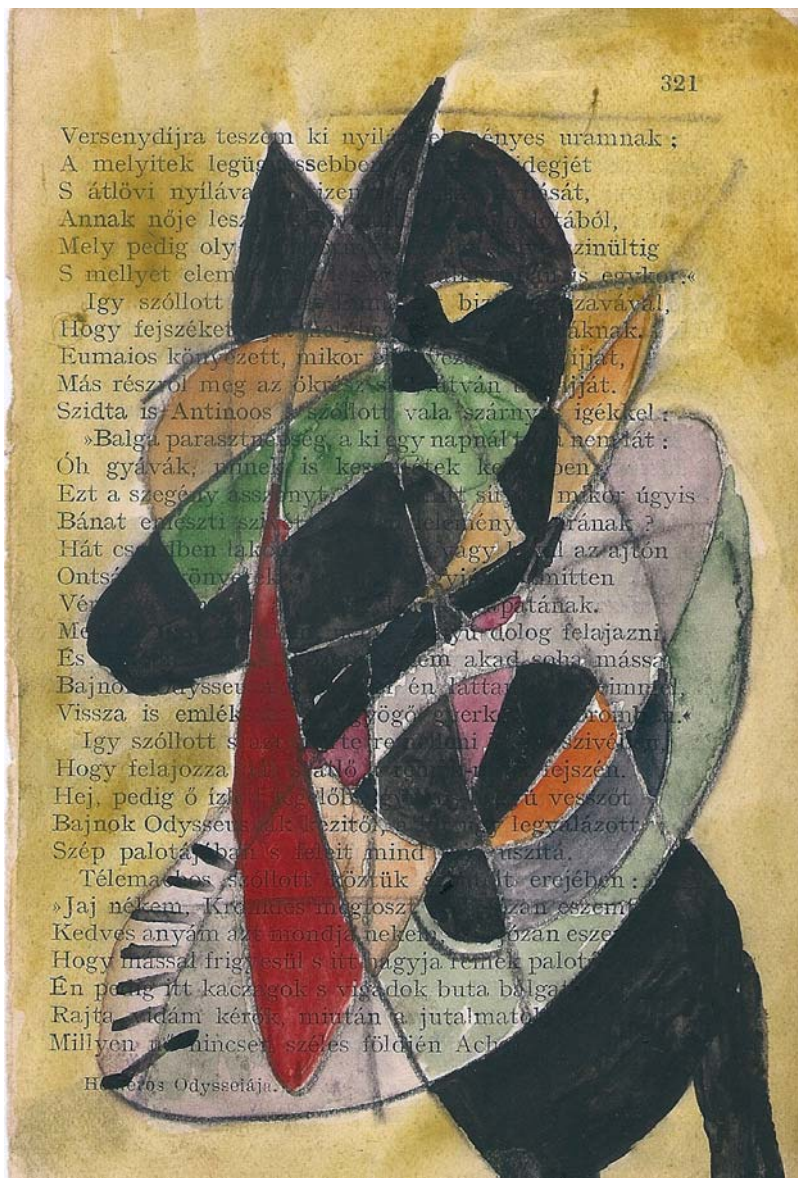
SINKÓ ISTVÁN

A Misna szerint ott, ahol a bölcsek rövid áldást fogalmaztak meg, nem szabad hosszút mondani, s fordítva is így van. A bölcsek tudják, mikor mit és mennyit végezzünk a sema (söma, azaz ima) dolgában. Mózes Katalin is tudja a mértéket, kicsiny és nagy képek váltakoznak kiállításán az elfolyó múlt megidézésére, új hangon való átértelmezésére. A múltól meg kell emlékezni, s tudni kell róla mai nyelven szólani. Ez a múlt a zsidó-keresztény kultúra múltja, nem csupán a zsidóság ötezer éves szenvedéstörténete.

Mózes Katalin kiforrott formanyelvel, szinte absztrakt misztikával, a kabbala felidézésével beszél, jelez, jelöl. Két nagyobb olajképén és mintegy 25–30 kisebb akvarell-, tus- és vegyes technikájú művén fellelhetőek a rá jellemző elemek: a finom szürkékben, rózsaszínnel felerősített játékos formák, alla prima megoldásokkal a már finomra hangolt alapon. Feltűnik egy-egy drámai fekete organikus folt, mely ellenpontozza a kör, a háromszög, a négyzet alapelemeit. Kis képeinek kollázsai, a zsidó imakönyv lapjaira feljegyzett, hol ironikus, hol mulatságos, hol meg drámai vonal-folt játékok épp a „képtelen”, a nem ábrázolható s ezért a jelképek segítségével megidézett múlt töredékeit sorolják.

Van az egész kiállításban, a hullámzó méretű és számú sorozatokban külön-külön is valami fájdalmas siratóének-szerű. Dal a Panaszfal tövében, a Söma Jiszroel, a Tehilim dallamvilága – ahogyan azt például Steve Reich oly zseniális, minimalista szeriális zenéje is megidézte. Persze Mózes nem Biblia- és sorstörténeti kiállítást rendezett S. Nagy Katalin művészettörténész segítségével. Inkább a formák és felületek játéka idéz néha drámát, máskor meg felhőtlen játékoságot. Néhány önállóan elhelyezett grafika, vegyes technikájú kép azt jelzi, hogy a nagy egységbe beilleszthetőek az életmű korábbi darabjai, a sorozatokat szükséges megszakítani egy-egy más hangú munkával. Ám ezek szoros egységben, stílus egységben maradnak a kiállítás teljes anyagával.

Mózes Katalin a magyar festészetben az Anna Margit, Vajda Júlia, Vaszkó Erzsébet által elindított, majd Ország Lili művein beteljesülő képnyelvet folytatja, melyben a geometria, a figuratív elem, a tér és a sík egymásra utalossága adja a képi egységet. Szürrealizmus bátor nyerseséggel, finom nőies lírával keverve.

A kiállítás egyes egységei ezekre a vonatkozásokra is reflektálnak. Így a tárlat végül nemcsak a múltó idő tematizálásával, hanem egy komoly életmű felmutatásával ad élményt nézőnek, szakmabelinek egyaránt.

Ami pedig a kis és nagy áldás szokásának képzőművészeti megjelenítését illeti – ha ugyan ez megfogalmazódott egyáltalán festő és kurátor gondolataiban – így lehet leginkább e sűrű bibliai-katekizált formát a derű pillanataival leginkább bemutatni.

MÓZES KATALIN:
Múló idő (sorozat
könyvlapra festve), 2015,
akvarell, papír, 14,5x9,5 cm